

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๔-๕๓/๒๕๔๓

วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๓

เรื่อง ศาลแขวงตลิ่งชัน ศาลแพ่งธนบุรี ส่งคำโต้แย้งของกลุ่มความในคดีแพ่ง ตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ รวมกันเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๐ สำนวน เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาวินิจฉัย ว่ามาตรา ๒๖๖ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เป็นบทบัญญัติที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

๑. ศาลแขวงตลิ่งชันได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๓ ส่งคำโต้แย้งของ นายสาธิต นครินทร์สาคร กลุ่มความในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ ๖๖๘/๒๕๔๐ มายังศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้ พิจารณาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติมาตรา ๒๖๖ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เฉพาะที่ให้อำนาจศาลและเจ้าพนักงานบังคับคดีใช้ดุลพินิจอายัดสิทธิเรียกร้องของจำเลย ขัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ หรือไม่

๒. ศาลแพ่งธนบุรีได้มีหนังสือส่งคำโต้แย้งของกลุ่มความในคดีแพ่ง รวมทั้งสิ้น ๑๕ สำนวน มายัง ศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อขอให้พิจารณาวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวข้างต้นเช่นเดียวกัน ดังนี้

๒.๑ หนังสือลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๓ ๑๕ ฉบับ แต่ละฉบับส่งคำโต้แย้งของกลุ่มความ ในคดีแพ่งฉบับละ ๑ สำนวน รวมเป็น ๑๕ สำนวน ได้แก่ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๘๗๐/๒๕๔๐ ที่ ๗๖๘๘/๒๕๔๐ ที่ ๘๒๑๖/๒๕๔๐ ที่ ๗๕๕๕/๒๕๓๕ ที่ ๑๐๖๓/๒๕๔๑ ที่ ๑๘๑๑/๒๕๔๑ ที่ ๔๑๖๑/๒๕๓๖ ที่ ๕๑๓๔/๒๕๓๘ ที่ ๔๒๕๐/๒๕๓๕ ที่ ๔๗๔/๒๕๔๐ ที่ ๑๕๕๕/๒๕๔๑ ที่ ๓๗๘๘/๒๕๔๒ ที่ ๔๘๓๘/๒๕๔๒ ที่ ๔๐๑/๒๕๔๒ และที่ ๔๖๑๒/๒๕๓๕

๒.๒ หนังสือลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๓ ๒ ฉบับ แต่ละฉบับส่งคำโต้แย้งของกลุ่มความ ในคดีแพ่งฉบับละ ๑ สำนวน รวมเป็น ๒ สำนวน ได้แก่ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๗๖๕/๒๕๓๕ และ ที่ ๔๗๘๐/๒๕๔๐

๒.๓ หนังสือลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๓ ส่งคำโต้แย้งของกลุ่มความในคดีแพ่งหมายเลขแดง ที่ ๑๔๓๔/๒๕๔๒

๒.๔ หนังสือลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๓ ส่งคำโต้แย้งของกลุ่มความในคดีแพ่งหมายเลขแดง ที่ ๔๗๖๗/๒๕๔๐

คู่ความที่ได้แย้งต่อศาลในคดีดังกล่าวข้างต้นตาม ๑ และ ๒ ทั้ง ๒๐ คดี เป็นพนักงานของโรงงานสุราบางยี่ขัน บริษัท สุรามหาวิทยุ จำกัด ซึ่งถูกฟ้องเป็นจำเลยให้ชำระหนี้ และศาลได้พิพากษาให้ชำระหนี้คดีถึงที่สุดแล้ว โจทก์ในแต่ละคดีขอออกหมายบังคับคดีและบังคับคดีโดยหักเงินเดือน เงินบำเหน็จและเงินโบนัสของจำเลย ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดี ต่อมาจำเลยถูกเลิกจ้างและจะได้รับเงินค่าชดเชย เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงมีคำสั่งอายัดเงินนี้ จำเลยในแต่ละคดีจึงยื่นคำร้องต่อศาลขอให้กำหนดจำนวนเงินที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะอายัดตามสิทธิเรียกร้องใหม่ และได้โต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ซึ่งกำหนดให้เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดเชย เงินสงเคราะห์หรือรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงาน นอกจากที่กล่าวไว้ในมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๒) ที่นายจ้างจ่ายให้แก่บุคคลเหล่านั้น มิให้อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี แต่ให้อยู่ในดุลพินิจของศาลหรือเจ้าพนักงานบังคับคดี ที่จะกำหนดได้ตามสมควร ซึ่งจำเลยเหล่านั้นเห็นว่า การใช้ดุลพินิจของศาลหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ที่บัญญัติว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๒) กำหนดให้เงินลักษณะเดียวกันกับเงินในมาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ที่ข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาลได้รับทั้งหมด ไม่ต้องอยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี โดยไม่มีบทบัญญัติให้เป็นดุลพินิจของศาล หรือเจ้าพนักงานบังคับคดี ที่จะกำหนดให้เงินบางส่วนไม่ต้องอยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ดังนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๘๖ วรรคหนึ่ง (๓) ที่ให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจกำหนดจำนวนเงินดังกล่าว จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

การรับเรื่องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจำต้องพิจารณาวินิจฉัยในเบื้องต้นมีอยู่ว่า คำร้องของผู้ร้องเป็นไปตามบทบัญญัติ มาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่ มาตราดังกล่าวบัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติ มาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา เช่น คำวินิจฉัยที่ ๑๒/๒๕๔๑ และที่ ๑/๒๕๔๓ คำว่า “บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี” ตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ มีความหมายรวมถึงบทบัญญัติแห่งกฎหมายทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายสารบัญญัติหรือกฎหมายวิธีสบัญญัติที่ศาล

จะนำมาใช้บังคับในชั้นตอน หรือส่วนใดของคดีที่ศาลกำลังพิจารณาอยู่ที่ใด คดีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญนั้น เป็นคดีที่ศาลยุติธรรมได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วทุกคดี คงเหลือแต่เพียงชั้นตอนการบังคับคดีเท่านั้น ซึ่งหากจะตีความบทบัญญัติ มาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญอย่างแคบและโดยเคร่งครัดแล้วก็อาจอ้างได้ว่า กรณีไม่เป็นไปตามข้อความในมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ที่บัญญัติ “ให้ศาลรอกการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว” เนื่องจากศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงข้อเท็จจริงที่ว่ากระบวนการในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมให้แก่ประชาชนจะยังไม่สิ้นสุดลงจนกว่าจะได้มีการบังคับคดีตามคำพิพากษาให้เสร็จเรียบร้อยแล้ว และในชั้นบังคับคดี หากมีการโต้แย้งการกระทำของเจ้าพนักงานบังคับคดี ดังเช่นในคดีตามคำร้องนี้ เรื่องก็จะต้องนำกลับเข้าสู่ศาลใหม่อีก และย่อมจะต้องตกอยู่ในอำนาจดุลพินิจของศาลยุติธรรมตามมาตรา ๒๘๖ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่จะพิจารณาว่า จะมีคำสั่งประการใดต่อไป กล่าวคือ ศาลยุติธรรมจะยืนยันหรือจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีในการอายัดสิทธิเรียกร้องเป็นเงินของผู้ร้อง กรณีจึงอาจถือได้เช่นกันว่า เรื่องได้กลับเข้าสู่ชั้นตอนการพิจารณาของศาลอีกวาระหนึ่ง โดยการพิจารณาของศาลที่ยังคงมีต่อไปจะมีผลต่อการบังคับคดีเพียงอย่างเดียวเท่านั้น มิใช่เป็นการรื้อฟื้นคดีที่ถึงที่สุดแล้วขึ้นมาพิจารณาพิพากษาใหม่แต่อย่างใด เพราะฉะนั้น มาตรา ๒๘๖ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง แม้จะเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติที่มีผลใช้บังคับในชั้นตอนการบังคับคดีหลังคำพิพากษาก็ตาม ก็เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ถือได้ว่าศาลจะใช้บังคับแก่คดีและที่คู่ความอาจยกขึ้นโต้แย้งได้ว่าต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ เพื่อให้ศาลยุติธรรมรอกการพิจารณาไว้ชั่วคราว ซึ่งในบางคดีศาลยุติธรรมที่ส่งคำร้องของผู้ร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยก็ยังได้สั่งด้วยว่า “ให้รอกการพิจารณาคำร้องที่ผู้ร้องขอให้ศาลกำหนดจำนวนเงินที่อายัดสิทธิเรียกร้องไว้พิจารณาเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยแล้ว” เมื่อเป็นเช่นนี้คำร้องของผู้ร้องก็ย่อมเป็นไปตามนัยมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ทุกประการ ดังนั้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงชอบที่จะรับเรื่องไว้ดำเนินการต่อไปได้ และศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาเห็นว่า คำร้องของคู่ความที่โต้แย้งในคดีดังกล่าว ทั้ง ๒๐ คดี มีประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเช่นเดียวกัน จึงให้รวมพิจารณาด้วยกัน

คำวินิจฉัย

ผู้ร้องโต้แย้งว่า มาตรา ๒๘๖ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ซึ่งบัญญัติว่า

“มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน”
ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

“การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้”

“... ฯลฯ...”

บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญข้างต้นเป็นบทบัญญัติที่รับรองหลักแห่งความเสมอภาคในกฎหมาย และห้ามมิให้มี “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม” ซึ่งผู้ร้องอ้างว่า มาตรา ๒๘๖ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งละเมิดหลักการดังกล่าว เพราะมิได้ให้ความคุ้มครองแก่ลูกหนี้ที่กำลังถูกบังคับคดีเท่าเทียมกันระหว่างพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงานของนายจ้างเอกชนกับข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐบาลตามมาตรา ๒๘๖ (๒) กล่าวคือ เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จ ฯลฯ ทั้งหมดของข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาลไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี ในขณะที่เงินประเภทเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้างและคนงานของนายจ้างเอกชนจะไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีก็เพียง “จำนวนตามที่ศาลเห็นสมควร” เท่านั้นตามอนุมาตรา (๓)

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การปฏิบัติตามมาตรา ๒๘๖ (๒) และ (๓) นั้น มีผลที่แตกต่างกัน อันมิอาจปฏิเสธได้ ฉะนั้น จึงต้องถือว่ามี การเลือกปฏิบัติระหว่างข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาลกลุ่มหนึ่ง กับพนักงาน คนงาน และลูกจ้างของฝ่ายเอกชนอีกกลุ่มหนึ่ง อันเป็นการเลือกปฏิบัติตาม “สถานะของบุคคล” ตามนัยมาตรา ๓๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมนูญมิได้ห้ามการเลือกปฏิบัติทุกประเภท ทุกกรณี แต่ห้ามการเลือกปฏิบัติเฉพาะที่ไม่เป็นธรรมตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม เท่านั้น เพราะบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเองในหลายมาตรา ก็อาจมองได้ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติ เช่น บทบัญญัติที่กำหนดคุณสมบัติของบุคคลที่จะอ้างสิทธิและลักษณะต้องห้ามมิให้บุคคลใช้สิทธิบางประการ หรือในบางกรณี และกฎหมายหลายฉบับก็มีบทบัญญัติที่อาจกล่าวได้ว่า เลือกปฏิบัติระหว่างบุคคล “เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม ฯลฯ” แต่ทั้งนี้ ไม่ถือกันว่า กรณีเหล่านี้เป็น “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม” ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ เช่น การเรียกเก็บภาษีในอัตราก้าวหน้า และการเกณฑ์ทหาร เป็นต้น

ดังนั้น จึงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจำต้องวินิจฉัยว่า การเลือกปฏิบัติที่เนื่องมาจากความแตกต่างที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๖ (๒) และ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง นั้น

เป็นการเลือกปฏิบัติ “โดยไม่เป็นธรรม” หรือไม่ ในการพิจารณาวินิจฉัยประเด็นนี้ เห็นว่าจำเป็นต้องพิจารณากรณีแวดล้อมและปัจจัยที่เกี่ยวข้องของทุกประการ รวมตลอดทั้งข้อเท็จจริงที่ว่า การเลือกปฏิบัติระหว่างบุคคลสองกลุ่มนี้มีมากน้อยเพียงใด ดังต่อไปนี้

ประการแรก เมื่อพิจารณามาตรา ๒๕๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งตลอดทั้งมาตราแล้ว จะเห็นได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่มุ่งหมายให้ความคุ้มครองแก่ลูกหนี้ทั้งสองประเภทตาม (๒) และ (๓) ในทำนองเดียวกัน ความแตกต่างกันมีอยู่ที่ว่า มาตรา ๒๕๖ (๓) บัญญัติให้เป็นดุลพินิจของศาลยุติธรรมที่จะกำหนดจำนวนเงินที่เจ้าหนี้ไม่อาจอายัดสิทธิเรียกร้องได้เฉพาะในกรณีลูกหนี้ที่เป็นพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงานของฝ่ายเอกชน ในขณะที่ตามมาตรา ๒๕๖ (๒) ศาลยุติธรรมไม่มีดุลพินิจเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตาม มาตรการ ๒๕๖ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในการกำหนดจำนวนเงินตาม ... (๓) ให้ศาลกำหนดให้ไม่น้อยกว่าอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดของข้าราชการพลเรือนในขณะนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงฐานะในทางครอบครัวของลูกหนี้ตามคำพิพากษาและจำนวนบุพการีและผู้สืบสันดานซึ่งอยู่ในความอุปการะของลูกหนี้ตามคำพิพากษาด้วย” จึงเห็นได้ว่า อำนาจดุลพินิจของศาลยุติธรรมในการกำหนดจำนวนเงินนั้นมีขอบเขตจำกัด มิใช่เป็นเรื่องที่ศาลยุติธรรมพึงจะกระทำได้ตามอำเภอใจ เพราะศาลยุติธรรมยังต้องคำนึงถึงฐานะทางครอบครัวของลูกหนี้ตามคำพิพากษารวมทั้งจำนวนบุพการีและผู้สืบสันดาน ซึ่งอยู่ในความอุปการะของลูกหนี้ ซึ่งน่าจะหมายความว่า ในกรณีที่ลูกหนี้มีภาระต้องเลี้ยงดูบุคคลจำนวนมาก ศาลยุติธรรมอาจจะใช้ดุลพินิจสั่งให้เงินเดือน ฯลฯ เกือบทั้งหมดของลูกหนี้ไม่ต้องอยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีก็ได้ ทั้งนี้ จะทำให้ความแตกต่างในทางปฏิบัติระหว่างมาตรา ๒๕๖ (๒) กับ (๓) ลดน้อยลงจนเกือบหมดไปก็ได้ในบางกรณี

ประการที่สอง ปัจจัยสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงก็คือ ข้าราชการและลูกจ้างของรัฐบาลต้องตกอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย ที่แตกต่างจากกฎหมายที่ใช้บังคับกับพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงานของเอกชน ในหลายด้านหลายประเด็นด้วยกัน อาทิ ตามนัยมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ข้าราชการ และลูกจ้างของรัฐบาลอาจถูกจำกัด และในความเป็นจริงก็ถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามกฎหมาย กฎหรือข้อบังคับในส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัยและจรรยาบรรณ ซึ่งกฎหมาย กฎ และข้อบังคับเหล่านี้ย่อมไม่ใช่บังคับกับบุคคลอื่นทั่วไป ส่วนมาตรา ๗๐ ของรัฐธรรมนูญก็บัญญัติว่า ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างของหน่วยราชการ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชน และว่าในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว บุคคลเหล่านี้ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง ซึ่งหมายความว่าความรับผิดชอบ หน้าที่และข้อจำกัดต่างๆ ที่ตกอยู่บนบ่าไหล่ของข้าราชการและลูกจ้างของรัฐนั้น ไม่เกี่ยวข้องกับหรือใช้บังคับกับบุคคลอื่นแต่อย่างใด จึงเห็นได้ว่า

ในการดำรงชีวิตของตน ข้าราชการและลูกจ้างของรัฐ ต้องตกอยู่ในบังคับของกฎหมายพิเศษต่างหาก มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบนอกเหนือจากหน้าที่และความรับผิดชอบที่บุคคลอื่นทั่วๆ ไปพึงมีตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น และการที่มีกฎหมายพิเศษบัญญัติไว้เฉพาะสำหรับข้าราชการและลูกจ้างของรัฐก็เพื่อประโยชน์ของรัฐและสาธารณชนในที่สุดนั่นเอง ดังนั้น การที่กฎหมายบัญญัติให้ประโยชน์และความคุ้มครองแก่ข้าราชการและลูกจ้างของรัฐมากกว่าที่ให้แก่ลูกจ้างและคนงานของฝ่ายเอกชน ก็เท่ากับเป็นการทดแทนหรือชดเชยฐานะที่เสียเปรียบบางประการของข้าราชการและลูกจ้างของรัฐ เมื่อเปรียบเทียบกับลูกจ้างหรือคนงานของฝ่ายเอกชน อีกทั้งความคุ้มครองที่พนักงาน ลูกจ้างหรือคนงานของฝ่ายเอกชน ได้รับตามมาตรา ๒๘๖ (๓) ในบางกรณีอาจไม่แตกต่างจากที่ให้แก่ข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐตามมาตรา ๒๘๖ (๒) มากนัก ฉะนั้น จึงเห็นว่าการเลือกปฏิบัติตามมาตรา ๒๘๖ (๒) และ (๓) ไม่เป็น “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม” ที่มาตรา ๓๐ วรรคสามของรัฐธรรมนูญบัญญัติห้ามไว้

อาศัยเหตุและผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยว่า มาตรา ๒๘๖ (๓) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญ

นายสุจินดา ยงสุนทร

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ